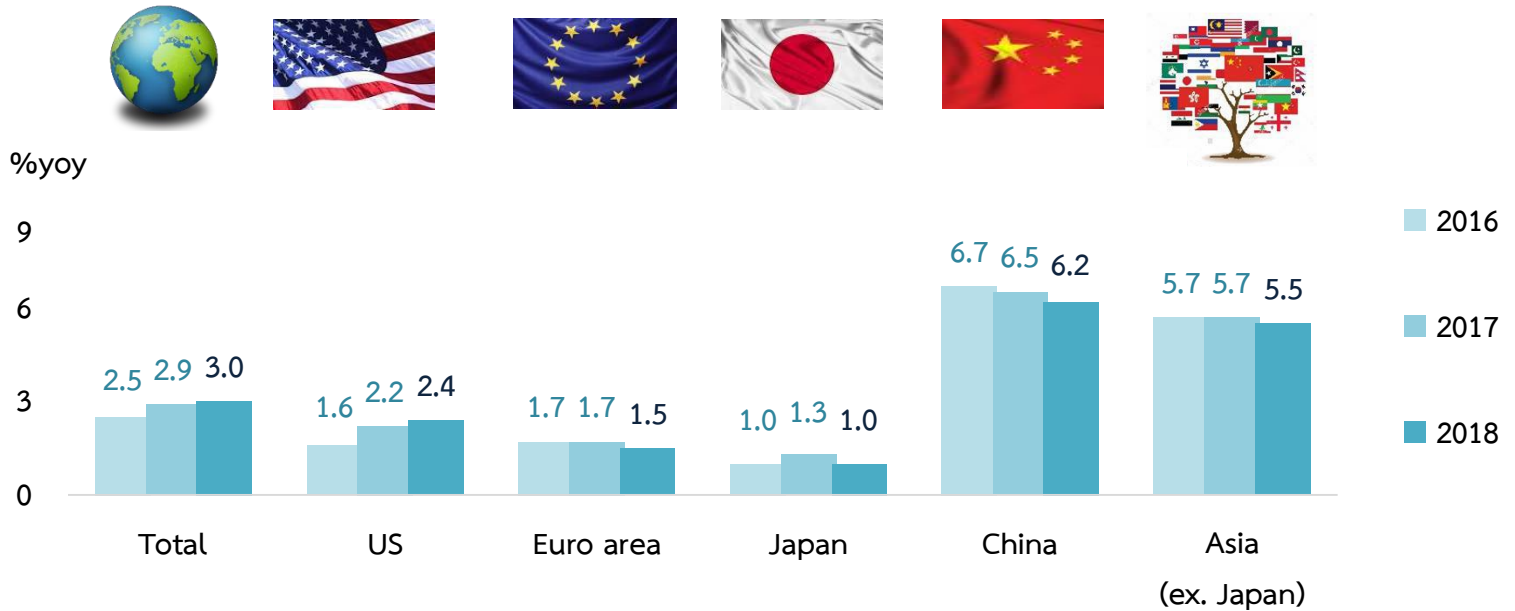

สถานการณ์และแนวโน้ม เศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก

รองศาสตราจารย์ ดร. พัทรินทร์ สิริสุนทร
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ประมาณการเศรษฐกิจ

- สหรัฐฯ ความเชื่อมั่นและตลาดแรงงานปรับตัวดีขึ้นหลังจากการเลือกตั้ง
- กลุ่มยูโร พื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป แต่ยังมีความเสี่ยงจากปัญหาภาคธนาคารและความไม่แน่นอนทางการเมือง
- ญี่ปุ่น อุปสงค์ในประเทศยังไม่เข้มแข็ง ต้องอาศัยแรงส่งของภาครัฐ
- จีน ชะลอตัวจากการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและยังมีความเสี่ยงด้านเสถียรภาพการเงิน
- เอเชีย พื้นตัวต่อเนื่องตามการส่งออก โดยเฉพาะหมวดอิเล็กทรอนิกส์
- ประเด็นที่ควรจับตามอง (1) นโยบายของประธานาธิบดีสหรัฐฯ (2) ความไม่แน่นอนทางการเมืองในยุโรป (3) เสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินของจีน (4) การปรับขึ้นดอกเบี้ยนโยบายและการลดงบดุลของ Fed และ (5) ปัญหา Geo-politics

ปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อเศรษฐกิจโลก

(1) นโยบายของประธานาธิบดี Trump

นโยบายภาษี

- การลดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
- การลดภาษีเงินได้นิติบุคคล

นโยบายการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน

มูลค่า 550 พันล้านดอลลาร์ สรอ. (ระยะเวลา 5 ปี)
ผ่านการระดมทุนจากทั้งภาครัฐและเอกชน

นโยบายด้านการค้าการลงทุน

- ถอนตัวจาก TPP
- เจรจาแก้ไข NAFTA
- นโยบายกีดกันทางการค้าที่เข้มข้น: เสนอเพิ่มอัตราภาษีนำเข้าและออก Executive orders ให้ตรวจสอบการดำเนินมาตรการที่ไม่เป็นธรรมกับสหรัฐฯ ของประเทศคู่ค้าหลัก

นโยบายอพยพแรงงาน

- ส่งกลับแรงงานที่เข้ามาอย่างผิดกฎหมาย (11.5 ล้านคน)
- ห้ามนักท่องเที่ยวที่ถือสัญชาติของประเทศมุสลิม 6 ประเทศ เข้าประเทศ

ปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อเศรษฐกิจโลกที่

(2) ความไม่แน่นอนทางการเมืองในยุโรป

การเลือกตั้งของฝรั่งเศสและเยอรมนี ปัญหาหนี้กรีซ และ Brexit อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และตลาดการเงิน

Key Events in the EU

Date	Event
25 Mar 17	EU Summit in Rome
31 Mar 17	UK deadline for triggering Article 50
23 Apr 17	French Presidential election (first round)
7 May 17	French Presidential election (second round)
8 Jun 17	UK Early General Election
July 17	Various redemption of bonds issued by Greece government
Aug-Oct 17	German federal election
May 18	Deadline for Italian general election

กระบวนการ Brexit จะเริ่มต้นเจรจาอย่างเป็นทางการในเดือนมีนาคม 2017

Jan 17, 2017

PM Theresa May กล่าวสุนทรพจน์โดยประกาศถึงแผนการที่จะออกจาก single market

Jan 24, 2017

Supreme Court ตัดสินว่ารัฐบาลต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อน trigger Article 50 ซึ่งสอดคล้องกับคดียุติการตัดสินจาก High Court

Jan 24, 2017

รัฐบาลสหราชอาณาจักรได้เสนอร่างกฎหมายแก่รัฐสภาเมื่อวันที่ 26 ม.ค. 2016 เพื่อรองรับการ trigger Article 50 ในชื่อ "The European Union (Notification of Withdrawal) Act 2017"

Mar 29, 2017

trigger Article 50

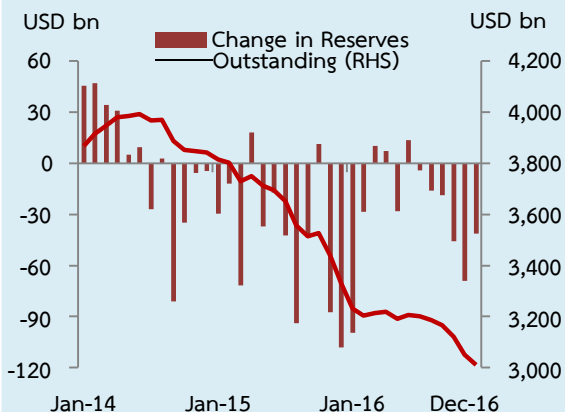
June, 2017

เริ่มต้นเจรจาอย่างเป็นทางการหลังการเลือกตั้งทั่วไปของ UK

ปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อเศรษฐกิจโลก

(3) เสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินของจีน

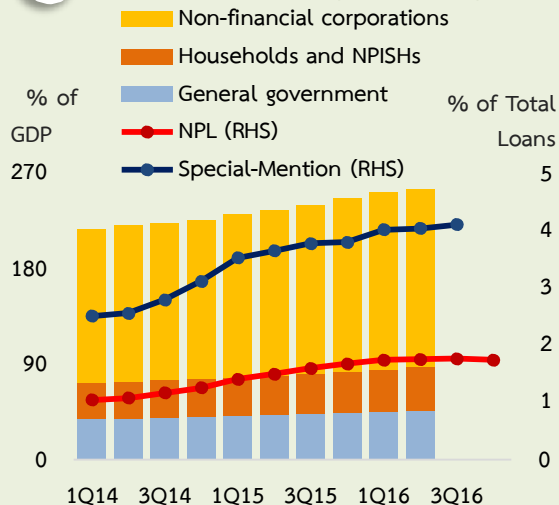
1 การไหลออกของเงินทุน

สาเหตุจาก:

- Policy Uncertainty ของทางการ เช่น Circuit Breaker, มาตรการควบคุมเงินทุนเคลื่อนย้าย
- เงินหยวนมีแนวโน้มอ่อนค่าจากแนวโน้มนโยบายของ Trump และ Fed Hike

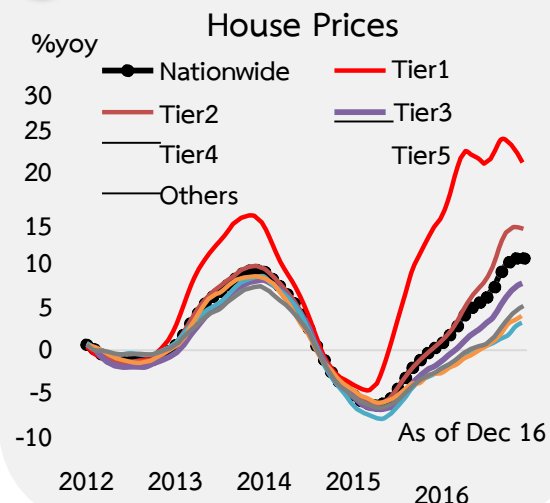
2 ปัญหาหนี้สินที่อยู่ในระดับสูง

ปัญหาหนี้สินที่อยู่ในระดับสูง โดยเฉพาะ Corporate Loan เนื่องจากปัญหา Overcapacity ในช่วงก่อนหน้า ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดปัญหาหนี้สินเชิงระบบ และกลายเป็นวิกฤตภาคธนาคารจีนในอนาคตได้

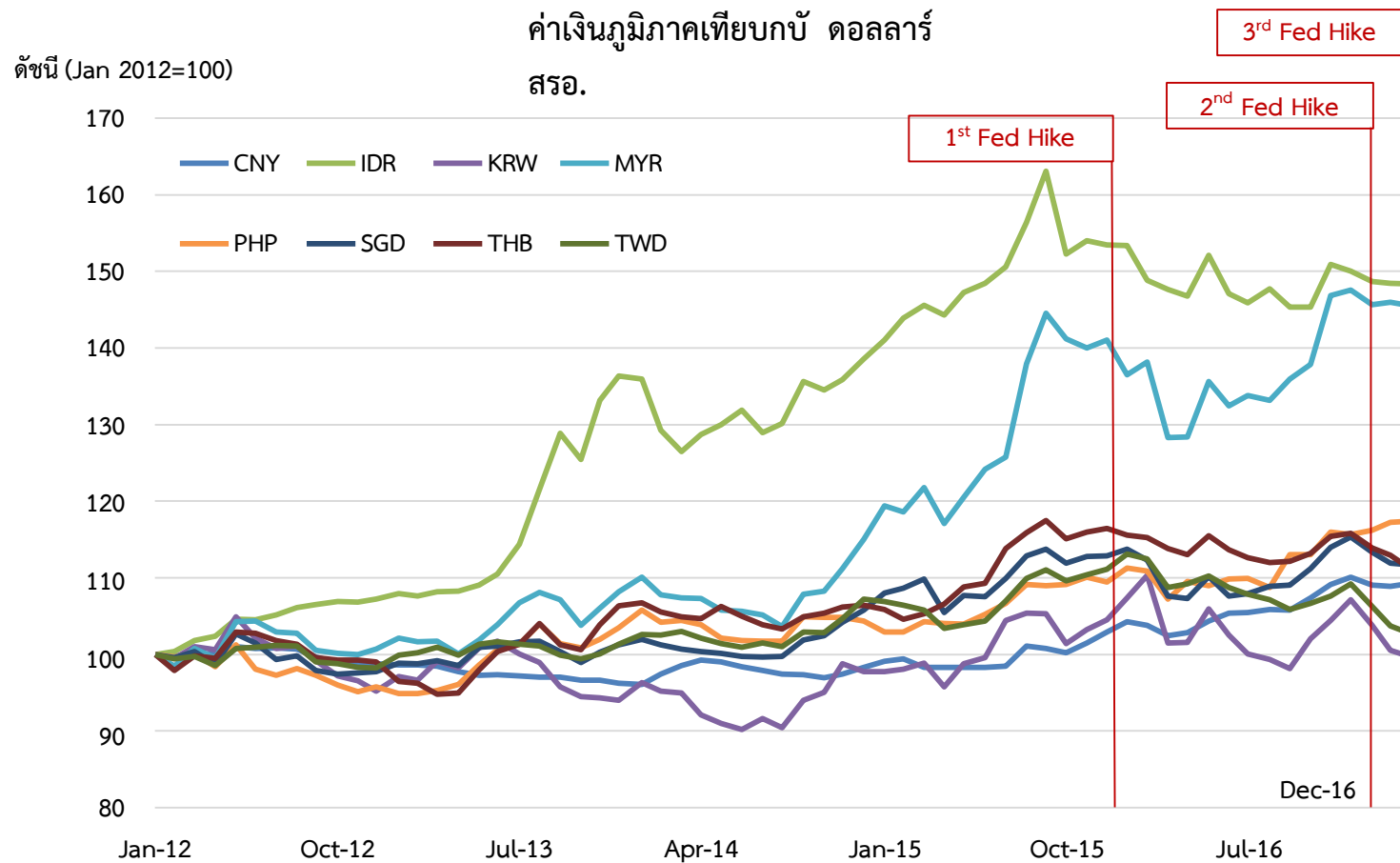
3 Housing Bubble

ปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อเศรษฐกิจโลก

(4) การปรับขึ้นดอกเบี้ยนโยบายและการลดงบดุลของธนาคารกลางสหรัฐฯ

การคาดการณ์ของตลาดต่อการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบาย
ของสหรัฐฯ ส่งผลให้เงินทุนไหลออกจากภูมิภาค

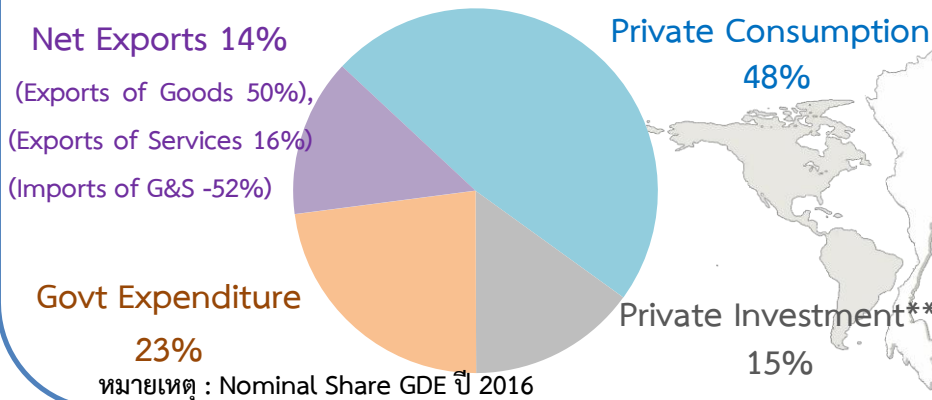

กรอบการมองเศรษฐกิจไทย

การขยายตัวทางเศรษฐกิจ (Growth)

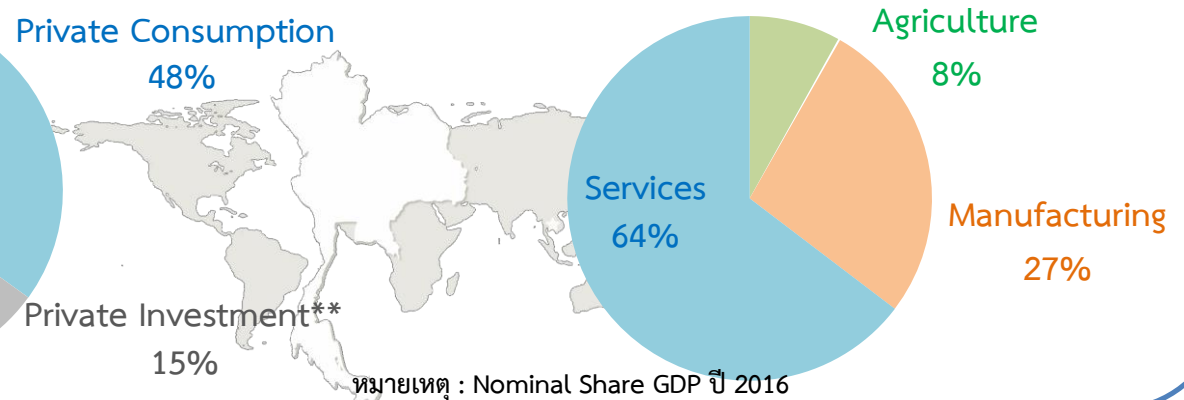
ด้านรายจ่าย*

$$GDP = C + I + G + X - M$$

ด้านการผลิต

$$GDP = \text{Agriculture} + \text{Manufacturing} + \text{Services}$$

เสถียรภาพ (Stability)

การระดมทุนภาคเอกชน
อัตราดอกเบี้ย / สินเชื่อ
อัตราแลกเปลี่ยน

เสถียรภาพในประเทศ
อัตราเงินเฟ้อ / การจ้างงาน

เสถียรภาพต่างประเทศ
หนี้ต่างประเทศระยะสั้น ดุล
บัญชีเดินสะพัด
เงินสำรองระหว่างประเทศ

ทิศทางเศรษฐกิจไทย : ปรับดีขึ้นจากภาคต่างประเทศ

มูลค่าการส่งออก

มูลค่าการส่งออก พุ่งตัว
ต่อเนื่องทั้งปริมาณและราคา
และขยายตัว Broad-Based
มากขึ้น

ภาคการท่องเที่ยว

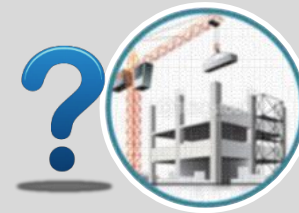
ภาคการท่องเที่ยว พุ่งตัว
ต่อเนื่องทั้งนักท่องเที่ยวจีน
หลังการปราบปรามทัวร์ ฝืด
กฎหมาย และนักท่องเที่ยว
กลุ่มอื่นๆ ที่ขยายตัว

การใช้จ่ายภาครัฐ

การใช้จ่ายภาครัฐ ยังเป็นแรง
ขับเคลื่อนหลักของเศรษฐกิจ
ไทย ทั้งรายจ่ายประจำ และ
ลงทุน

การลงทุนภาคเอกชน

การลงทุนภาคเอกชน มี
ทิศทางปรับดีขึ้นบ้าง แต่ ยัง
กระจุกตัวอยู่ในธุรกิจ
พลังงานทดแทน ภาคบริการ
และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ
การส่งออก

การบริโภคภาคเอกชน

การบริโภคขยายตัวต่อเนื่อง
โดยได้รับแรงสนับสนุนจาก
ปัจจัยพื้นฐานทางด้านรายได้
ความเชื่อมั่น ภาระหนี้จาก
โครงการรถยนต์คันแรก
ที่ ย่อยหมดลง

การบริโภคภาคเอกชนขยายตัวต่อเนื่อง

รายได้เกษตรกร **ปรับตัว** ขึ้นต่อเนื่อง แต่ยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่ม เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา เป็นหลัก

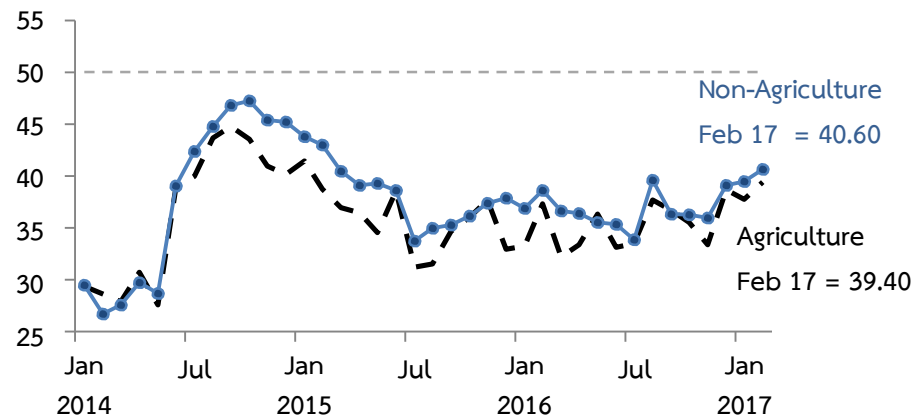

รายได้ภาคการผลิตโดยรวม **ยังไม่ฟื้นตัว** และผลดีจากการฟื้นตัวของภาคการส่งออกต่อการทำงานของงานในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องยังไม่ชัดเจน

รายได้ภาคบริการ **ฟื้นตัวต่อเนื่อง** ตามภาคการท่องเที่ยว หลังการปราบปรามทัวร์มิดกฎหมายและการลดการจัดกิจกรรมรื่นเริงในช่วงก่อนหน้า

Diffusion Index
(Unchanged = 50)

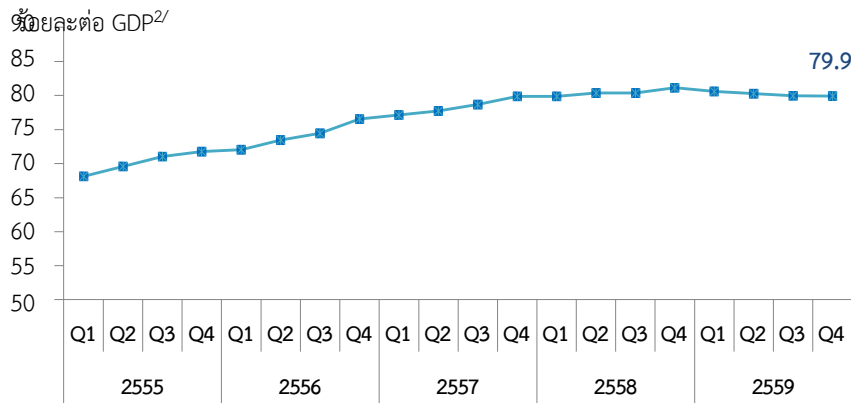
ความเชื่อมั่นผู้บริโภคขึ้นต่อ เนื่องจาก...

- ราคาสินค้าเกษตรที่ปรับตัวขึ้น ช่วยให้รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะกลุ่มยางพารา
- เศรษฐกิจโลกฟื้นตัวส่งผลดีต่อภาคการส่งออกของไทย
- มาตรการภาครัฐที่กระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง

หนี้ครัวเรือนยังอยู่ในระดับสูง เป็นปัจจัยถ่วงการบริโภคภาคเอกชน

หนี้สินภาคครัวเรือน^{1/}

สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP โน้มลดลงบ้าง แต่ยังอยู่ในระดับสูง

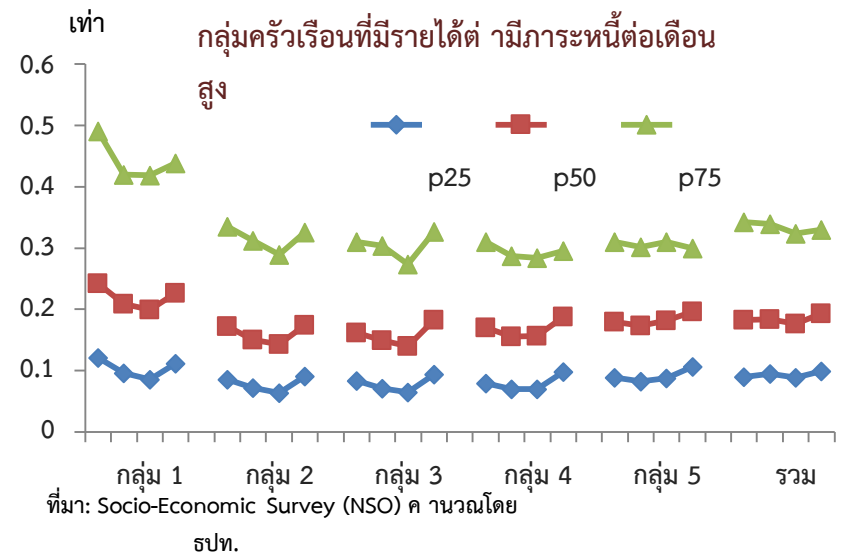

หมายเหตุ: ^{1/}เงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือนของสถาบันการเงินต่างๆ

^{2/}คำนวณโดยใช้วิธี rolling GDP ย้อนหลัง 4 ไตรมาส

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

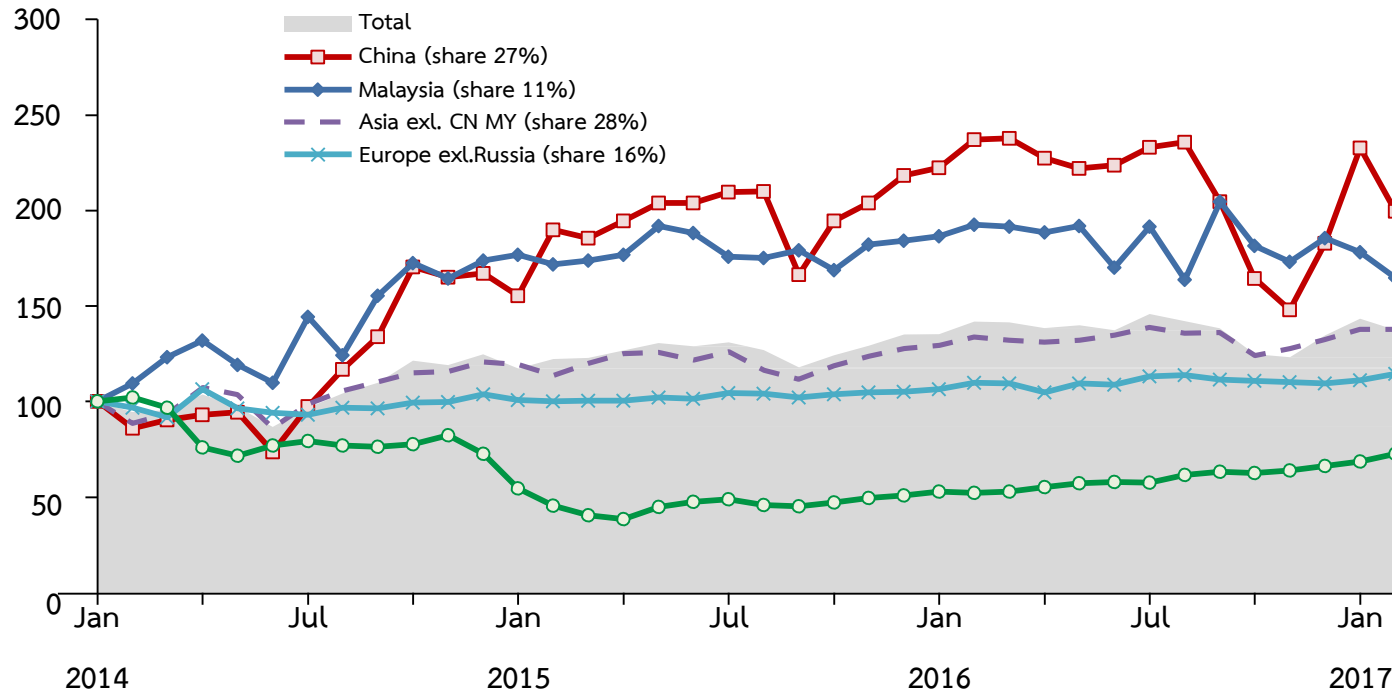
Debt Service Ratio แยกตามกลุ่มรายได้

ภาคการท่องเที่ยวเริ่มเห็นสัญญาณการฟื้นตัวต่อเนื่อง
 ทั้งนักท่องเที่ยวจีนหลังการปราบปรามทัวร์ผิดกฎหมาย
 และนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นๆ ที่ขยายตัว ยกเว้นมาเลเซีย

จำนวนนักท่องเที่ยวในประเทศ

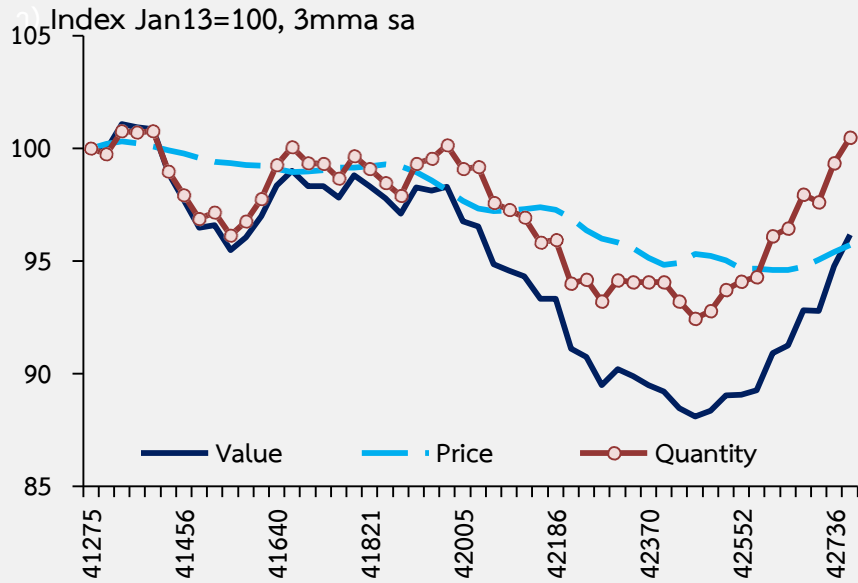
Index sa (Jan 2014 = 100)

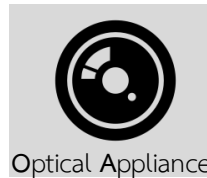
หมายเหตุ: () แสดงสัดส่วนนักท่องเที่ยวในปี 2016

มูลค่าการส่งออกมีทิศทางฟื้นตัวต่อเนื่องทั้งทางด้านราคาและปริมาณ และ broad-based มากขึ้นโดยเป็นผลจากอุปสงค์คู่ค้าที่ปรับดีขึ้น การขยายกำลังการผลิต และการย้ายฐานการผลิตในช่วงก่อนหน้า

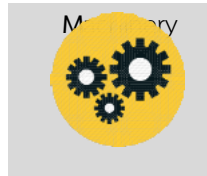
มูลค่า ราคา และปริมาณการส่งออกของไทย (ไม่รวมทองคำ)

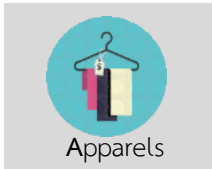
กลุ่มสินค้าที่มีแนวโน้มขยายตัว (57.8%)

กลุ่มสินค้าที่มีแนวโน้มทรงตัว (21.6%)

กลุ่มสินค้าที่มีแนวโน้มแยกลง (3.1%)

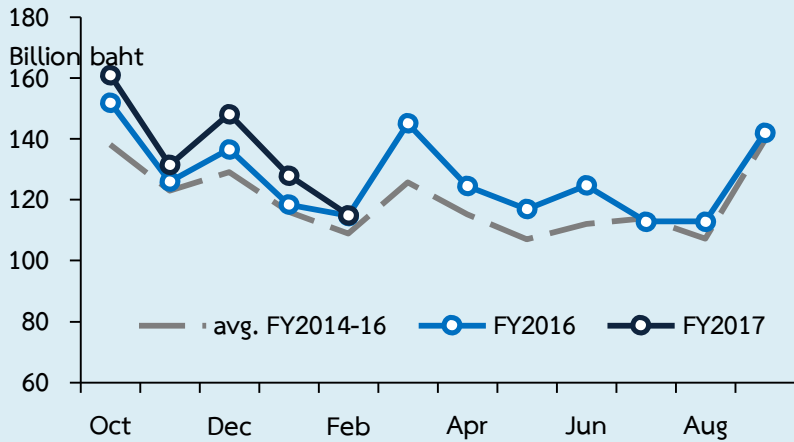

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บแสดงสัดส่วนของมูลค่าการส่งออกสินค้าในแต่ละกลุ่ม

การใช้จ่ายภาครัฐยังเป็นแรงขับเคลื่อนหลักต่อระบบเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง จากทั้งรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุน

รายจ่ายประจำ ไม่รวมเงินโอนของรัฐบาล

กลาง

การใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการ

ค่าเบี้ยหวัด เงินบำนาญ เงินจบบำนาญ และเงินเดือนค่า

ราชการ

โครงการก่อสร้างอาคาร ถนน และระบบชลประทาน

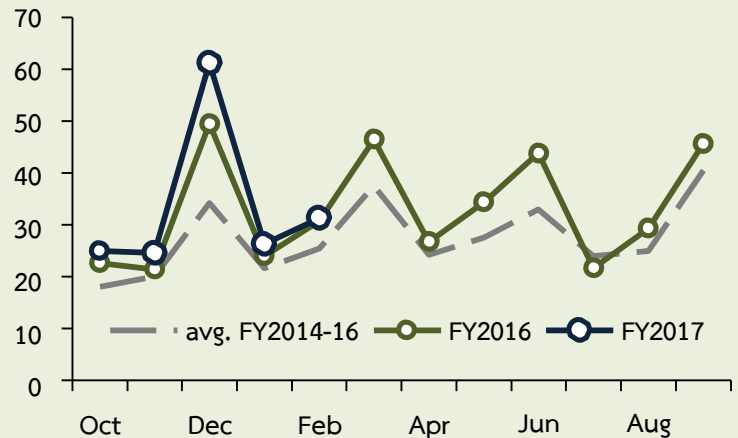
มาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับต

บาล

รายจ่ายลงทุน ไม่รวมเงินโอนของรัฐบาลกลาง

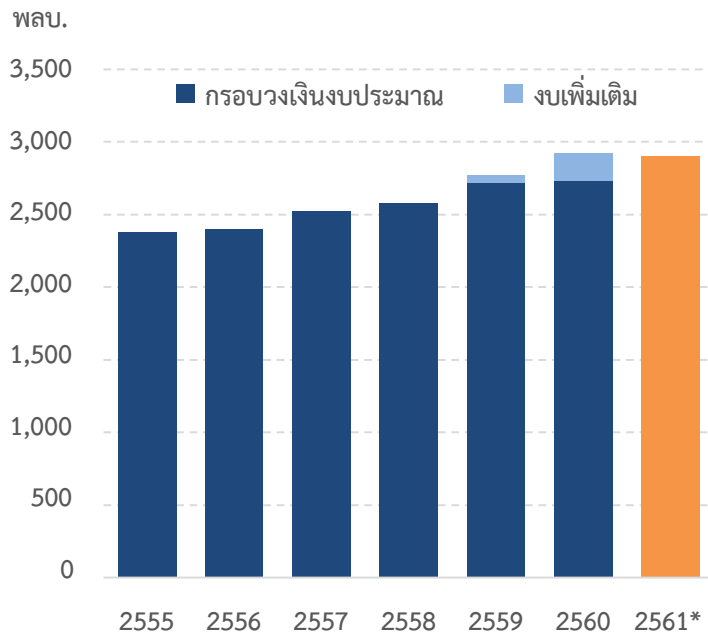
Billion baht

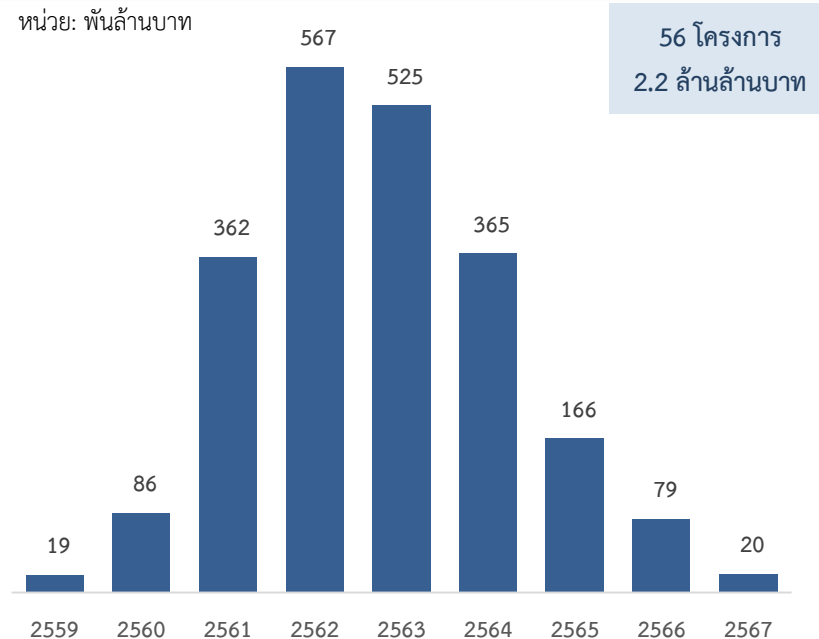
ภาครัฐยังเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญของเศรษฐกิจในระยะต่อไป

โดยเฉพาะด้านการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน และการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้กับกลุ่มจังหวัดต่างๆ

กรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำ ปีงบประมาณ

แผนปฏิบัติการด้านคมนาคมขนส่ง ระยะเร่งด่วน Action Plan 2559-60

หมายเหตุ: *กรอบเบื้องต้นจากการประชุมพิจารณา กำหนดวงเงินงบประมาณรายจ่าย ประจำ ปี 2561 (ประชุม 4

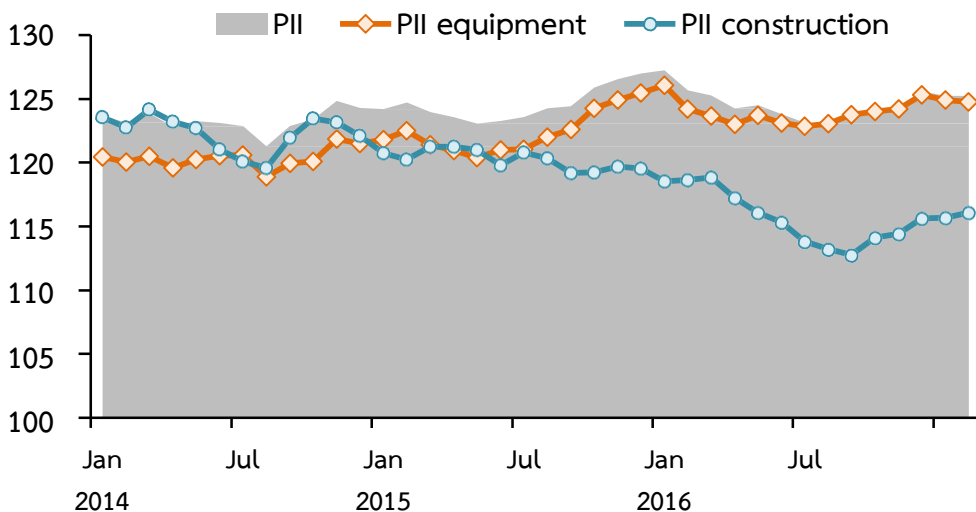
การลงทุนภาคเอกชนโดยรวมปรับตัวขึ้นบ้างแต่ยังกระจุกตัวในบางธุรกิจ

ในระยะข้างหน้าการลงทุนด้านคมนาคมขนาดใหญ่ของภาครัฐอาจทำให้เกิดการ crowd-in จากการลงทุนในหมวดก่อสร้าง

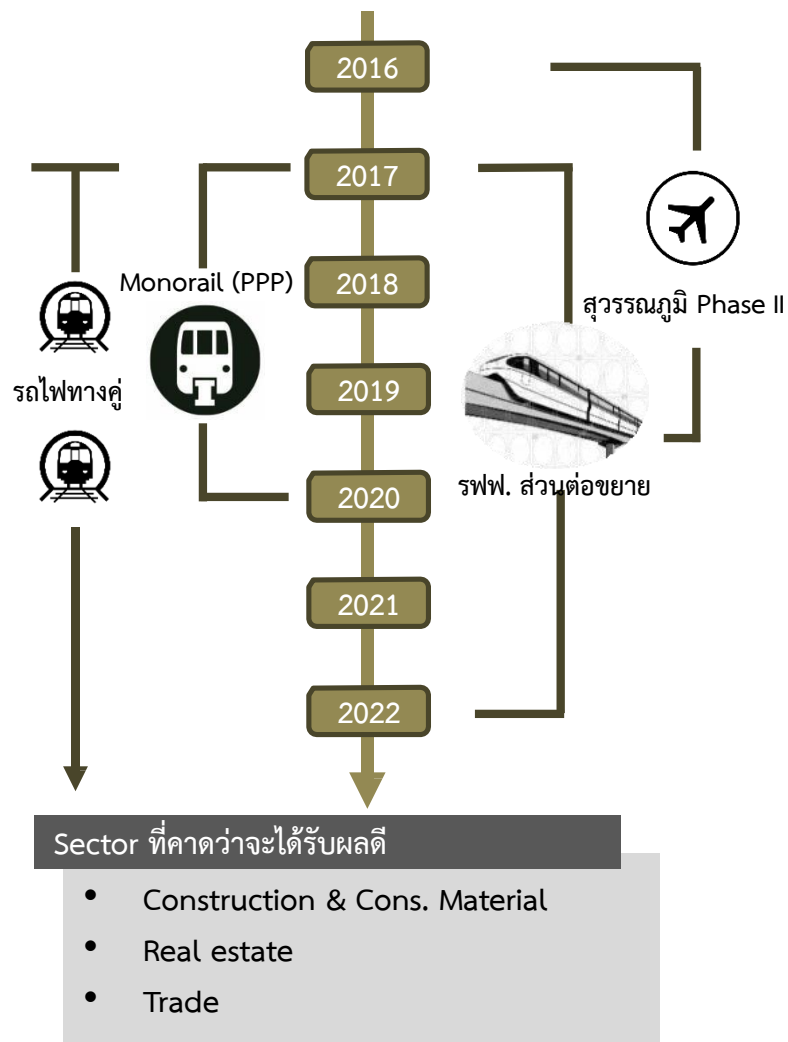
เครื่องชี้การลงทุนภาคเอกชน

Index, sa 3mma

(2000=100)

- หมวดก่อสร้างมีทิศทางปรับตัวขึ้นตามการก่อสร้างโครงการภาครัฐและที่อยู่อาศัยแนวราบในช่วงครึ่งหลังของปี
- และการลงทุนในหมวดเครื่องจักรและอุปกรณ์ปรับตัวขึ้นบ้างจากยอดขายเครื่องจักรในประเทศ และปริมาณการนำเข้าสินค้าทุนเพื่อลงทุนในธุรกิจพลังงาน ธุรกิจที่ภาคการส่งออกมีแนวโน้มปรับตัวขึ้น และธุรกิจการค้า

สรุปแนวโน้มเศรษฐกิจไทย

	2559*	2560	2561
GDP Growth	3.2	3.4	3.6
		(3.2)	-
Headline Inflation	0.2	1.2	1.9
		(1.5)	-
Core Inflation	0.7	0.7	1.0
		(0.8)	-
* ข้อมูลจริง			
() รายงานนโยบายการเงิน ฉบับเดิ น ธันวาคม 2559			

- ประมาณการเศรษฐกิจปี 2560 ขยายตัวสูงกว่าที่คาดไว้เดิม จากการส่งออกสินค้าที่เริ่มฟื้นตัวชัดเจน
- ประมาณการเศรษฐกิจปี 2561 ขยายตัวต่อเนื่อง และมีแรงขับเคลื่อนที่สมดุลมากขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2560 จากทั้งการใช้ภายในประเทศและภาคการส่งออก ที่ฟื้นตัวต่อเนื่อง
- ประมาณการอัตราเงินเฟ้อ มีแนวโน้มทยอยปรับสูงขึ้น และค่อยๆ กลับเข้าสู่ค่ากลางของเป้าหมาย แม้จะต่ำกว่า ที่เคยประเมินไว้จากข้อมูลจริง และราคาน้ำมันดิบ
- ความเสี่ยงต่อประมาณการเศรษฐกิจ โน้มไปด้านต่ำ ามากขึ้น จากด้านต่างประเทศเป็นส าคัญ ขณะที่ความเสี่ยงต่อประมาณการเงินเฟ้อ โโน้มไปด้านต่ำ าช่นกัน ตามความเสี่ยงของเศรษฐกิจและราคาน้ำมันที่อาจต่ำ กว่าคาด

เสถียรภาพทางการเงินของไทย

ข้อเสนอแนะ

การส่งออก

- ส่วนใหญ่เป็นปัญหาระยะยาว การส่งออกไทยจึงอาจไม่กลับมาขยายตัวสูงได้อีก
- ทางเลือกอื่นๆยังไม่สามารถเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจหลักทดแทนการส่งออกได้
- ภายใต้อุปสรรคจำกัด ควรผลักดันอุตสาหกรรมที่มีความพร้อมสูงเป็นอันดับแรก

การลงทุน

- บทบาทสาคัญของภาครัฐในการสนับสนุนการลงทุนภาคเอกชน คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเพิ่มศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- Key Success Factors ในการขับเคลื่อนการลงทุนไทย

ตลาดแรงงาน

- ส่งเสริมฝั่ง Demand ให้มีส่วนกำหนดคุณสมบัติแรงงาน
- กลไกการกำหนดค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน จะช่วยจูงใจให้แรงงานเพิ่มผลิตภาพมากขึ้น

การส่งออก

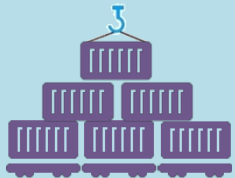
เกิดอะไรขึ้นกับการส่งออกไทย?

การค้าโลกชะลอลง และไทยสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน

อัตราการขยายตัวของการส่งออกไทย

2000 - 2011

+12.6%

2012 - 2016

-0.6%

การค้าโลก

โครงสร้างสินค้า

โครงสร้างตลาด

ความสามารถในการแข่งขัน

2000 - 2011

11.0%

2012 - 2015

-2.2%

-0.8%

0.8%

0.8%

1.6%

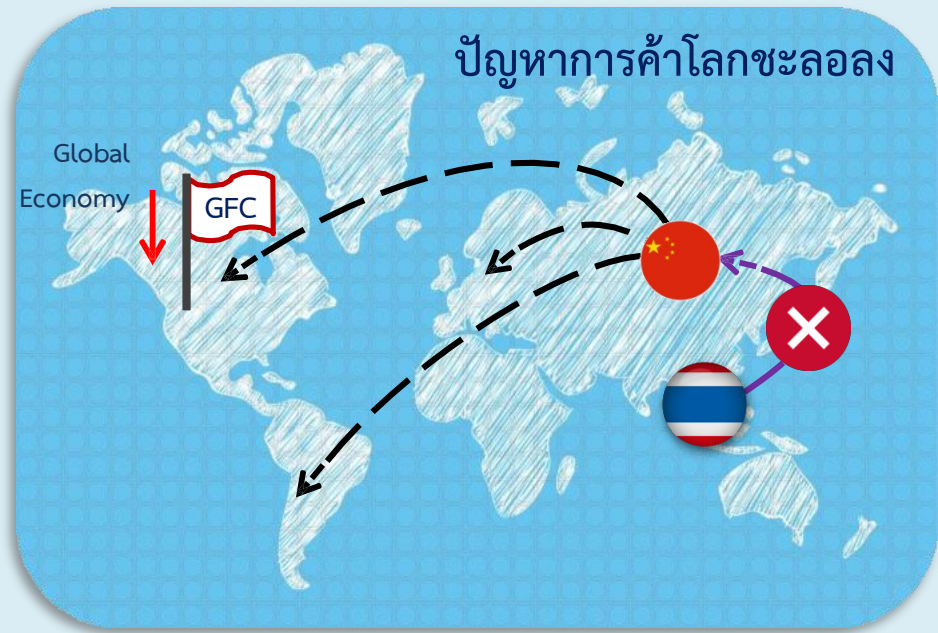
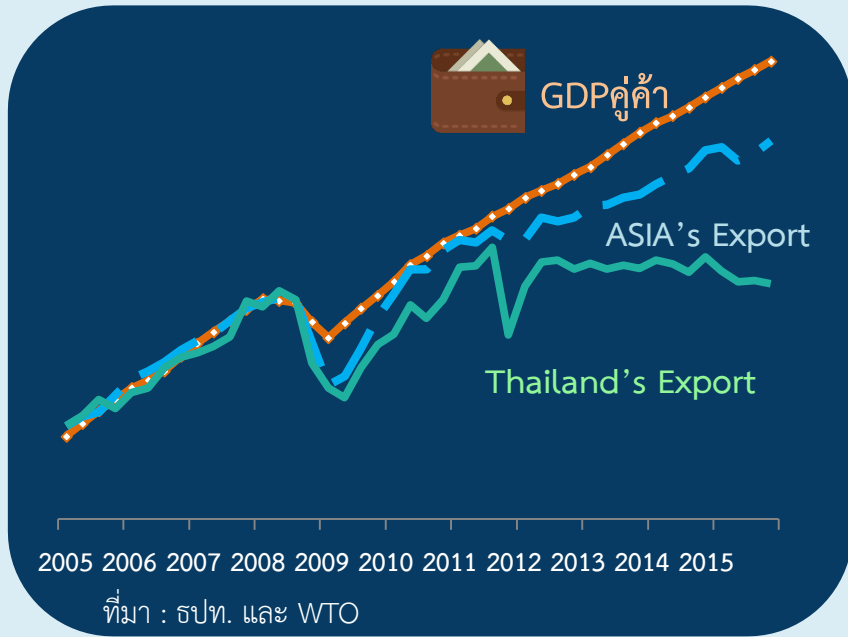
1.9%

-2.2%

ต้นเหตุของปัญหาในภาคการส่งออกไทย

ส่วนใหญ่เป็นปัญหาระยะยาว การส่งออกไทยจึงอาจไม่กลับมาขยายตัวสูงได้อีก

ขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยลดลง

แรงงาน

Quantity: 10 worker icons

Quality: Thailand (1 worker icon) = 3 money bags

Quality: Philippines, Malaysia, Singapore (2 worker icons) = 2 money bags

การลงทุน

ผลิตภาพ

จำนวนบุคลากรด้าน R&D (ในประชากร 1,000 คน)

Thailand x 1

Malaysia x 2

Singapore x 6

Korea x 7

Taiwan x 10

ข้อมูลปี 2011
 ที่มา: IMD

การส่งออกยังจำเป็นสำหรับประเทศไทยหรือไม่?

ทางเลือกอื่นๆ และข้อจำกัด

Domestic Demand

- ตลาดในประเทศมีขนาดเล็ก
- รายได้ต่อหัวอยู่ในระดับต่ำ

Export of Services

- ผลิตภาพแรงงานของภาคบริการไทยอยู่ในระดับต่ำ

Trading Nation

- ได้รับผลกระทบจากการค้าโลกที่ชะลอลง

จะพัฒนาให้การส่งออกกลับมาเป็นแรงขับเคลื่อนอย่างไร?

ประเมินศักยภาพและข้อจำกัด
ของสินค้าไทย

วิเคราะห์ Global Mega Trend
และประเทศคู่แข่ง

ความต้องการมี
แนวโน้มเพิ่มขึ้น
(Market Growth)

สร้างรายได้
ให้กับประเทศ

- PRODY
- Domestic Value Added

ผลิตภาพ
แรงงานสูง

ไทยมีขีดความสามารถ
ในการแข่งขันสูง

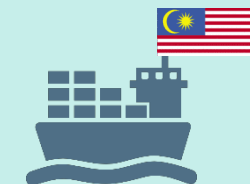
- Quality Index
- Quality Upgrade
- RCA

EMs
Boom

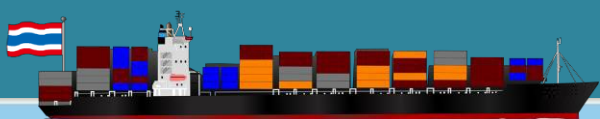
Aging
Population

Technological
Advancement

Global
Warming

อุตสาหกรรมที่ไทยมีความพร้อมมากที่สุด

ควรผลักดันอุตสาหกรรมที่มีความพร้อมสูงเป็นอันดับแรก

Chemical & Petrochemical

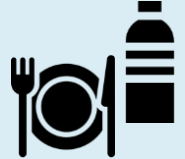
Bioplastic

Increase Value Added

Food & Beverage

Strength

- ✓ Agricultural Material
- ✓ Existing Upper & Lower Supply Chain
- ✓ + Spillover to Other Industries

Strength

- ✓ Agricultural Material
- ✓ Competitive Manufacturer
- ✓ Demand Prospect

Requirement

- ⊖ Technology
- ⊖ R&D Mindset
- ⊖ Domestic Market

Requirement

- ⊖ Human resource in R&D and marketing
- ⊖ Networking: public, private and researcher
- ⊖ Supporting and related industries

Key Success Factors ในการขับเคลื่อนการลงทุนไทย

ตลาดแรงงานไทยมี Skill Mismatch

สร้าง มาตรฐานฝีมือตามวิชาชีพ และติดตามการบังคับใช้เพื่อให้ แรงงานมีทักษะสามารถ Signal ความสามารถของตนสู่สาธารณะ รวมถึงฝึกฝนแรงงานไร้ทักษะให้ สามารถผ่านการทดสอบ โดยต้องสร้างความร่วมมือระหว่าง นายจ้าง/ลูกจ้าง

ส่งเสริมฝั่ง Demand ให้มีส่วนกำหนดคุณสมบัติแรงงาน เช่น กรณีการศึกษาระบบ ทวิภาคี ที่นายจ้างร่วมฝึกฝนแรงงาน ตั้งแต่ในโรงเรียน โดยต้องทำให้เพียงพอ และ กระจายตัวครอบคลุมทุกสาขา

นโยบายการเงินอย่างเดียว ไม่สามารถเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจได้

Short term Growth

1 Short-term Growth
รักษาอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

นโยบายการเงิน

นโยบายการคลัง

2 Regional Disparity
กระจายความเจริญสู่ภูมิภาค

3 Economic Efficiency
เพิ่มประสิทธิภาพระบบเศรษฐกิจ

4 Private Investment
ขับเคลื่อนการลงทุนภาคเอกชน

นโยบาย
ภาครัฐ

▶ ความเชื่อมั่น

↑ การบริโภค
ภาคเอกชน

↑ การลงทุน
ภาคเอกชน

5 Income Base
สร้างฐานรายได้
ในอนาคต

6 Production Restructuring
การปรับโครงสร้าง
การผลิต

บทบาทของภาครัฐต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโลก

การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ

มุ่งเน้นการเพิ่ม ประสิทธิภาพในการบริหารงานภาครัฐ อาทิ

- ✓ การปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ Strategic Asset ของประเทศ
- ✓ การปฏิรูปการจัดเก็บ รายได้ภาครัฐ/ภาษี
- ✓ การแก้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน

การดำเนินมาตรการทางการเงินและการคลัง

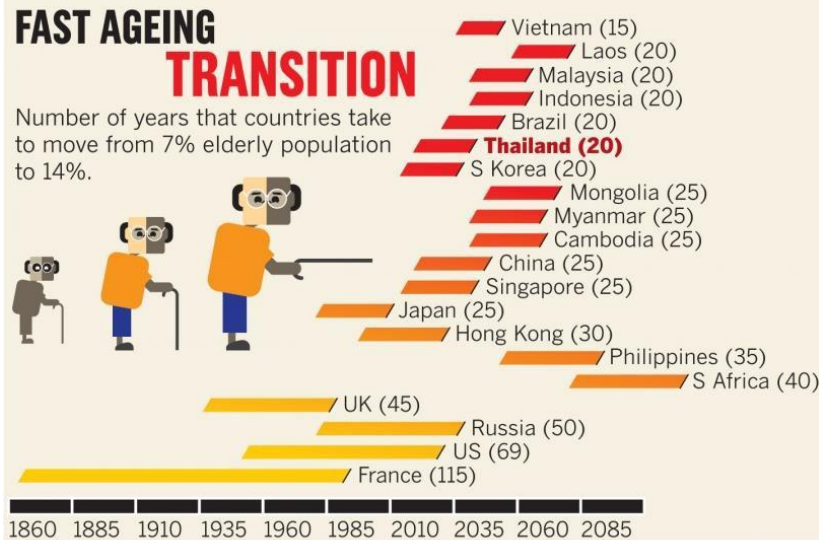
การใช้จ่ายและการลงทุนภาครัฐ

การลงทุนและการบริโภคภาคเอกชน

การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจ

สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) ความท้าทายต่อเศรษฐกิจไทยในอนาคต

Aging Fast...

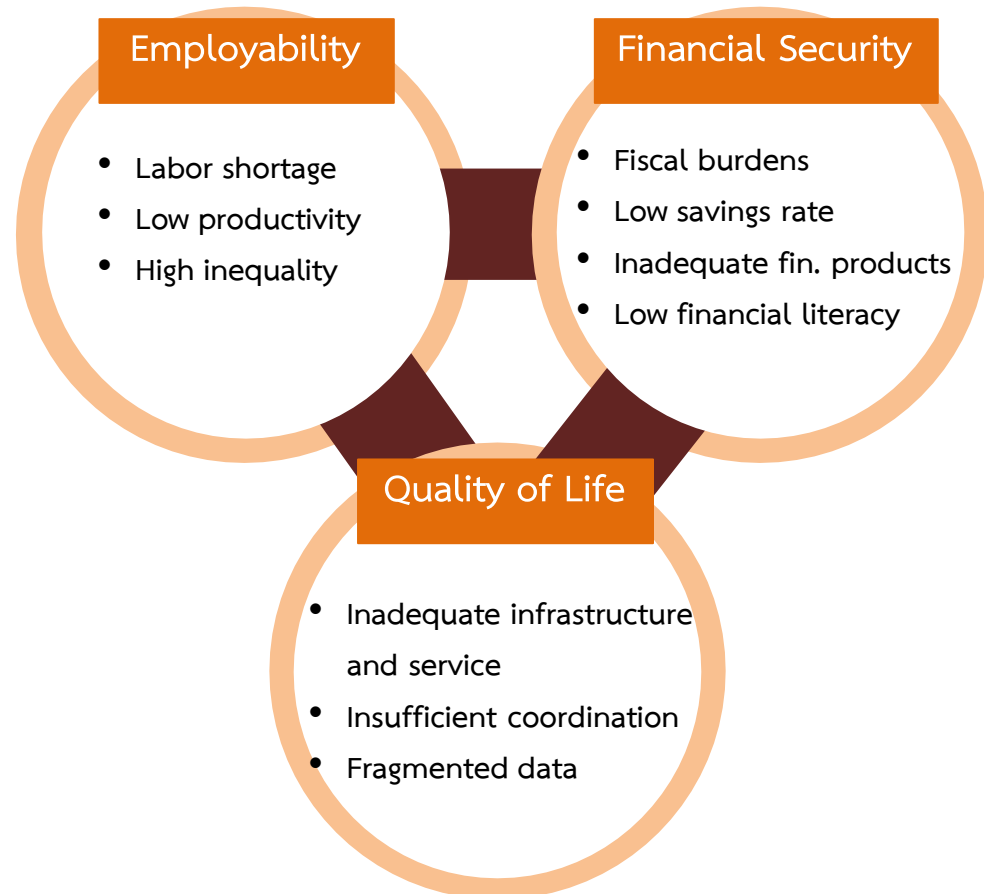
Source: World Bank Group

NATION GRAPHICS

หมายเหตุ: () คือจำนวนปีที่ประเทศเปลี่ยนผ่านจากสังคมสูงวัย (สัดส่วนผู้สูงอายุ 7%) เป็นสังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์ (สัดส่วนผู้สูงอายุ 14%)

- Aging Transition ของไทยเร็วกว่าประเทศรายได้สูง
- โดยไทยจะมีจำนวนผู้สูงอายุ 1 ใน 3 ของประชากรทั้งหมด ใน พ.ศ. 2583 (ปี 2040)

...Underprepared

สวัสดี